Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0078

Zalecenie w sprawie zacieśnionej współpracy UE–Kanada w świetle obecnej sytuacji geopolitycznej, w tym zagrożeń dla stabilności gospodarczej i suwerenności Kanady

Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 11 marca 2026 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawicielki Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie zacieśnionej współpracy UE–Kanada w świetle obecnej sytuacji geopolitycznej, w tym zagrożeń dla stabilności gospodarczej i suwerenności Kanady (2025/2168(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając umowę o partnerstwie strategicznym między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Kanadą, z drugiej strony[1], podpisaną 30 października 2016 r. i tymczasowo stosowaną od 1 kwietnia 2017 r.,

– uwzględniając kompleksową umowę gospodarczo-handlową (CETA) między Kanadą, z jednej strony, a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony[2], która tymczasowo weszła w życie 21 września 2017 r.,

– uwzględniając strategiczne partnerstwo między UE i Kanadą w sprawie surowców krytycznych zainicjowane 21 czerwca 2021 r.,

– uwzględniając zapoczątkowane 23 listopada 2023 r. między UE i Kanadą partnerstwo cyfrowe i zielony sojusz,

– uwzględniając wspólne oświadczenie przywódców Unii Europejskiej i Kanady zatytułowane „Enduring Partnership, Ambitious Agenda” [Trwałe partnerstwo, ambitny program], przyjęte na szczycie UE–Kanada, który odbył się w Brukseli 23 czerwca 2025 r.,

---

1 Dz.U. L 329 z 3.12.2016, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/2118/oj.

2 Dz.U. L 11 z 14.1.2017, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2017/37/oj.

– uwzględniając partnerstwo w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony między Unią Europejską a Kanadą podpisane na szczycie UE–Kanada 23 czerwca 2025 r.,

– uwzględniając deklarację ze szczytu NATO w Hadze z 25 czerwca 2025 r.,

– uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 26 czerwca 2025 r.,

– uwzględniając sojusz grupy G-7 pod przewodnictwem Kanady w sprawie produkcji minerałów krytycznych, ogłoszony 17 czerwca 2025 r. i zainicjowany 31 października 2025 r.,

– uwzględniając wspólną deklarację z dnia 12 listopada 2025 r. przyjętą po czwartym posiedzeniu wspólnego komitetu ministerialnego UE–Kanada,

– uwzględniając Deklarację ONZ o prawach ludności rdzennej przyjętą 13 września 2007 r.,

– uwzględniając globalne ramy różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu oparte na Konwencji o różnorodności biologicznej,

– uwzględniając swoje zalecenie z dnia 26 listopada 2025 r. dla Rady, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawicielki Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie strategii dyplomatycznej UE i współpracy geopolitycznej w Arktyce,

– uwzględniając art. 121 Regulaminu,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Handlu Międzynarodowego,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A10-0035/2026),

A. mając na uwadze, że w geopolitycznym kontekście nasilającej się rywalizacji wielkich mocarstw, niestabilności politycznej, rozdrobnienia globalnych łańcuchów dostaw, rosnącego protekcjonizmu, wykorzystywania przepływów handlowych jako broni, podatności na zagrożenia dla bezpieczeństwa gospodarczego i przyspieszającej zmiany klimatu UE musi pogłębić współpracę z partnerami o podobnych poglądach, takimi jak Kanada; mając na uwadze, że UE i Kanada są wspólnie coraz bardziej zainteresowane pogłębieniem współpracy, zacieśnieniem więzi gospodarczych i utrzymaniem międzynarodowego porządku opartego na zasadach oraz zajmują wspólne stanowisko w odniesieniu do praktycznie wszystkich regionów świata; mając na uwadze, że UE pozostaje niezmiennie niezawodnym i lojalnym sojusznikiem Kanady;

B. mając na uwadze, że UE i Kanada są partnerami strategicznymi, których łączy przekonanie, że demokracja, praworządność, prawa człowieka i współpraca wielostronna, szczególnie w dziedzinach bezpieczeństwa i handlu, przynoszą korzyści kanadyjskiemu i europejskiemu społeczeństwu oraz społeczności międzynarodowej, a zatem należy je chronić globalnymi sojuszami partnerów o podobnych poglądach;

C. mając na uwadze, że partnerstwo między UE a Kanadą stało się kluczowe dla obrony oraz utrzymania multilateralizmu i demokracji na całym świecie w czasach, gdy te utrwalone od dawna zasady i osiągnięcia są nieustannie i w coraz większym stopniu zagrożone; mając na uwadze, że Kanada i wszystkie państwa członkowskie UE są stronami Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej;

D. mając na uwadze długotrwałą współpracę między UE a Kanadą w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO), a także zobowiązanie do współpracy na rzecz stabilizacji i wzmocnienia międzynarodowego systemu handlowego opartego na zasadach, którego istnienie jest obecnie zagrożone, modernizacji WTO i ożywienia jej systemu rozstrzygania sporów, w tym za pośrednictwem tymczasowego arbitrażu odwoławczego;

E. mając na uwadze, że skuteczna współpraca między UE a Kanadą, oparta na wspólnym przywództwie i odpowiedzialności, jest kluczowa, aby sprostać globalnym wyzwaniom, takim jak wojna Rosji przeciwko Ukrainie, wojna hybrydowa Rosji przeciwko demokratycznym społeczeństwom, geopolityczna konkurencja w Arktyce, coraz bardziej asertywne poczynania i wymuszenia ekonomiczne ze strony Chin wykraczające poza ramy ustanowione na szczeblu międzynarodowym, coraz większa niestabilność polityki zagranicznej USA, zmiana klimatu i sytuacja na Bliskim Wschodzie;

F. mając na uwadze, że współpraca między UE a Kanadą w istniejących ramach ma zasadnicze znaczenie dla zachowania i zwiększenia dobrobytu obu stron; mając na uwadze, że przykłady tej istotnej współpracy obejmują współpracę handlową i gospodarczą oraz wspólne ambicje w zakresie sprostania wyzwaniom takim jak transformacja ekologiczna i cyfrowa, sztuczna inteligencja (AI) i inne powstające technologie, bezpieczeństwo, w tym współpraca wojskowa, zwalczanie terroryzmu i przestępczości zorganizowanej, a także infrastruktura, energia, zdrowie i bezpieczeństwo żywnościowe;

G. mając na uwadze, że 1 grudnia 2025 r. Kanada i UE pomyślnie zakończyły negocjacje w sprawie umowy o uczestnictwie Kanady w instrumencie na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa Europy (SAFE), bazując tym samym na partnerstwie w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony podpisanym na szczycie UE-Kanada w czerwcu 2025 r.;

H. mając na uwadze, że ocena CETA jest pozytywna; dzięki tej umowie handel towarami i usługami między UE a Kanadą znacząco wzrósł o ok. 63 % i 75,6 mld EUR i zniesiono 99 % pozycji taryfowych, a ponadto miała ona pozytywny bezpośredni wpływ na małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) zarówno w UE, jak i w Kanadzie, które coraz liczniej angażują się w handel dwustronny; mając na uwadze, że początkowe obawy dotyczące zalania rynku europejskiego kanadyjską wołowiną nie urzeczywistniły się – w 2023 r. wykorzystano jedynie około 2 % rocznego kontyngentu na wołowinę ustanowionego na mocy CETA;

I. mając na uwadze, że nadal występują trudności w egzekwowaniu CETA w niektórych obszarach, takich jak współpraca regulacyjna, rozdział dotyczący handlu i zrównoważonego rozwoju oraz przejrzysty dostęp do kompletnych danych dotyczących zamówień publicznych[3];

J. mając na uwadze, że znajdujące się w CETA rozdziały dotyczące handlu elektronicznego, handlu i zrównoważonego rozwoju oraz postanowienie dotyczące ochrony inwestorów są nieaktualne i nie odzwierciedlają obecnej polityki Komisji; mając na uwadze, że rząd Kanady przedstawił wnioski mające na celu poprawę egzekwowania postanowień CETA dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju;

K. mając na uwadze, że CETA zapewnia ramy ułatwiające wzajemne uznawanie kwalifikacji w zawodach regulowanych, np. architektów, księgowych i inżynierów;

L. mając na uwadze, że ludność rdzenna w Kanadzie posiada niezastąpioną wiedzę tradycyjną, pełni funkcję podstawowych strażników ekosystemów i już jest nieproporcjonalnie dotknięta zmianą klimatu, marginalizacją społeczno-gospodarczą i degradacją środowiska; mając na uwadze, że zarówno Kanada, jak i UE poparły Deklarację ONZ o prawach ludności rdzennej, zawierającą zobowiązanie do konsultacji i współpracy w dobrej wierze z ludnością rdzenną w celu uzyskania jej dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody przed zatwierdzeniem jakiegokolwiek projektu mającego wpływ na jej ziemie, terytoria lub zasoby;

M. mając na uwadze, że dzięki swojemu zobowiązaniu do zapewnienia Ukrainie długoterminowego wsparcia i silnemu przywództwu

---

[3] Komisja Europejska: Dyrekcja Generalna ds. Handlu i Bezpieczeństwa Gospodarczego i in., „Study in support of an ex-post evaluation of the Comprehensive Economic and Trade Agreement (CETA) between the EU and its Member States and Canada – Final report – Annexes” [Badanie wspierające ocenę ex post kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej (CETA) między UE i jej państwami członkowskimi a Kanadą – sprawozdanie końcowe – załączniki], Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2025 r., https://data.europa.eu/doi/10.2781/9705637.

podczas prezydencji G-7 Kanada pokazała, że jest strategicznym partnerem UE i wiarygodnym sojusznikiem NATO;

N. mając na uwadze, że należy w pełni wykorzystać potencjał istniejących instrumentów współpracy między UE a Kanadą oraz zdecydowanie zacieśnić partnerstwo UE–Kanada, tak aby UE i Kanada mogły wspólnie przeciwstawić się rosyjskiej wojnie przeciwko Ukrainie, rewizjonizmowi podmiotów geopolitycznych, eskalacji hybrydowych kampanii wojennych przeciwko demokratycznym społeczeństwom, zmianie klimatu i wyzwaniom dla światowego porządku handlowego;

1. zaleca Radzie, Komisji i wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawicielce Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa:

Partnerstwo między UE a Kanadą: ramy instytucjonalne

a) traktować obecną sytuację zerwania z porządkiem międzynarodowym i wspólne wyzwania jako okazję do pełnego wykorzystania potencjału partnerstwa strategicznego UE–Kanada i zacieśnienia relacji w kontekście realizacji wspólnych interesów i poszanowania wspólnych wartości w szybko zmieniającym się środowisku globalnym;

b) zmaksymalizować wysiłki na rzecz szybkiego wdrożenia wniosków ze szczytu UE–Kanada z dnia 23 czerwca 2025 r. poprzez podjęcie konkretnych kroków, aby osiągnąć wymierne postępy w obszarach określonych we wspólnym oświadczeniu oraz w partnerstwie w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, w tym poprzez wykorzystanie udziału Kanady, jako jedynego państwa pozaeuropejskiego, w instrumencie SAFE w celu ustanowienia jak najściślejszej współpracy w zakresie obrony w świecie narastającej rywalizacji wielkich mocarstw;

c) zintensyfikować dialogi wielopoziomowe, w tym szczyty i wspólne inicjatywy, takie jak misje handlowe i inwestycyjne, a także formaty długoterminowej współpracy na szczeblu roboczym poprzez wyznaczenie specjalnych urzędników ds. projektów na potrzeby poszczególnych obszarów zadaniowych, tak aby pogłębić współpracę i znaleźć ścieżki strategicznego zaangażowania między Kanadą a UE we wspólne stawianie czoła globalnym wyzwaniom, takim jak AI, energia, zmiana klimatu i cyberbezpieczeństwo, zwłaszcza w czasie, gdy międzynarodowy porządek oparty na zasadach znajduje się pod coraz większą presją; dopilnować, aby, w stosownych przypadkach, w dialogach tych uczestniczyli społeczeństwo obywatelskie i zainteresowane strony posiadające odpowiednią wiedzę specjalistyczną;

d) propagować większą rolę dialogu parlamentarnego w

partnerstwie strategicznym i zapewnić regularną dwustronną wymianę parlamentarną oraz współpracę w kluczowych kwestiach;

e) zwrócić uwagę, że Kanada ma prawny status obserwatora w Radzie Europy; zaapelować o zacieśnienie współpracy na szczeblu parlamentarnym oraz wzywa Radę Europy do regularnego zapraszania Kanady na posiedzenia międzyparlamentarne w charakterze obserwatora;

Współpraca w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa

f) zacieśnić współpracę z Kanadą w zakresie reagowania na zagrożenia dla bezpieczeństwa naszych społeczeństw, takie jak rosyjska wojna przeciwko Ukrainie, ataki hybrydowe, terroryzm i ingerencja w społeczeństwa demokratyczne po obu stronach Atlantyku, asertywność i wymuszenia ekonomiczne ze strony Chin, wycofanie się USA z międzynarodowego porządku opartego na zasadach, skutki zmiany klimatu, AI, cyberbezpieczeństwo i sytuacja na Bliskim Wschodzie, które to wszystkie czynniki zagrażają spójności społecznej naszych społeczeństw;

g) podkreślić potrzebę wspólnych działań i wzajemnego zaangażowania na rzecz propagowania pokoju, bezpieczeństwa, stabilności i odporności przez całościowe podejście do obrony w innych regionach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym w bezpośrednim sąsiedztwie UE, w szczególności w krajach kandydujących i w regionie Zakaukazia;

h) określić plan działania, aby zapewnić pełną i terminową realizację zobowiązań podjętych w ramach partnerstwa w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, które tworzy spójne i kompleksowe ramy polityczne dla dialogu i współpracy w szerokim spektrum obszarów związanych z pokojem, bezpieczeństwem i obronnością, w tym wybranych inicjatyw UE w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony uzupełniających współpracę stron w NATO, takich jak instrument SAFE i Plan ReArm Europe/Gotowość 2030;

i) w miarę możliwości zintegrować Kanadę z unijną bazą technologiczno-przemysłową sektora obronnego z myślą o zwiększeniu komplementarności i opłacalności dla obu stron, w tym zintegrować wojskowe i przemysłowe łańcuchy dostaw oraz zharmonizować strategie obronne i badania w takich dziedzinach jak budowa lodołamaczy i działalność portów; zaapelować o współpracę między UE a Kanadą w obszarze uregulowania wdrożenia sieci 5G, aby zapewnić zgodność z rygorystycznymi normami bezpieczeństwa; zachęcać państwa członkowskie, aby umożliwiły kanadyjskim przedsiębiorstwom

udziału w ich procedurach udzielania zamówień publicznych;

j) uznać ciągłe zaangażowanie i wkład wojskowy Kanady w bezpieczeństwo Europy, w szczególności jej przewodnią rolę w operacji NATO zapewnienia bezpieczeństwa na Łotwie (Operation Reassurance), członkostwo w światowej koalicji przeciwko Daiszowi, jej rolę w inicjatywach NATO na rzecz budowania zdolności na Bliskim Wschodzie i koalicji dronowej, a także zachęcać do dalszej współpracy w kluczowych obszarach, aby pobudzić produkcję związaną z dronami w synergii z unijnymi inicjatywami przemysłowymi i technologicznymi; zaapelować o utworzenie wspólnych europejskich ośrodków szkoleniowych w zakresie dronów i przeciwdziałania dronom we współpracy z Kanadą; zaproponować zawarcie dwustronnej umowy z Kanadą w sprawie bezpiecznej współprodukcji i transferu technologii w zakresie zdolności zwalczania bezzałogowych statków powietrznych (CUAS) poprzez wspólny rozwój i finansowanie;

k) wykorzystać cenny wkład Kanady zarówno w projekty mobilności wojskowej, jak i NetLogHubs w ramach stałej współpracy strukturalnej UE (PESCO) oraz wieloletni wkład Kanady w misje cywilne i wojskowe w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO); zachęcać do dalszej współpracy i rozszerzenia udziału Kanady w dodatkowych projektach PESCO i inicjatywach UE w dziedzinie obronności;

l) przeprowadzić przegląd współpracy z Kanadą i ją zacieśnić, aby zwalczać zagrożenia związane z wojną hybrydową i cyberwojną oraz przeciwdziałać destabilizującym działaniom, takim jak dezinformacja rozpowszechniana przez wrogie państwa lub ingerencje w wybory, w tym w krajach kandydujących do UE, które to działania poważnie zagrażają spójności społecznej w naszych społeczeństwach;

m) dalej rozwijać koordynację i współpracę w kluczowych obszarach, takich jak zarządzanie kryzysowe, utrzymywanie pokoju, mobilność wojskowa, cyberbezpieczeństwo, zwalczanie terroryzmu, bezpieczeństwo przestrzeni kosmicznej, bezpieczeństwo energetyczne, AI i powstające technologie, w tym obliczenia kwantowe, tak aby wspólnie rozwijać kluczowe zdolności;

n) dalej rozwijać zdecydowane wsparcie UE i Kanady dla suwerenności, niezależności i integralności terytorialnej Ukrainy, a także współpracę i wspólne zaangażowanie w zakresie udzielania, zwłaszcza w ramach grupy G-7 i koalicji chętnych, długoterminowej pomocy politycznej, wojskowej, finansowej i humanitarnej, między innymi przez wspólne działania z myślą o stworzeniu silnego międzynarodowego

sojuszu na rzecz wykorzystania immobilizowanych rosyjskich aktywów państwowych zgodnie z prawem międzynarodowym za pośrednictwem pożyczki na poczet przyszłych reparacji wojennych, a także przez współpracę w ramach platformy darczyńców na rzecz Ukrainy oraz ustanowienie powojennych gwarancji bezpieczeństwa dla Ukrainy;

o) koordynować z Kanadą i innymi partnerami sankcje wobec Rosji oraz dążyć z nimi do jej izolacji dyplomatycznej oraz wspólnie zbadać inne sposoby zwiększania presji na Rosję;

p) współpracować z Kanadą w celu zapewnienia pełnej odpowiedzialności za zbrodnie wojenne i inne poważne przestępstwa popełnione w związku z wojną napastniczą Rosji przeciwko Ukrainę, w tym przez wspieranie utworzenia specjalnego trybunału do spraw zbrodni agresji przeciwko Ukrainie;

q) dalej wykorzystywać skoordynowane wsparcie UE i Kanady dla suwerenności, integralności terytorialnej i odporności Republiki Mołdawii w obliczu ukierunkowanych działań hybrydowych Federacji Rosyjskiej oraz skutków rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie;

r) zachęcać władze Kanady do kontynuowania i intensyfikowania udziału tego państwa, wraz z UE, w inicjatywach humanitarnych i prodemokratycznych, zwłaszcza w przypadku Białorusi, w tym przez zwiększenie wsparcia dla instrumentów, które umożliwiają ukierunkowaną, elastyczną i skuteczną pomoc na całym świecie;

s) współpracować z Kanadą, aby wspólnie zacieśniać nasze stosunki ze Stanami Zjednoczonymi, co ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa i gospodarki zarówno Kanady, jak i UE;

t) wzmocnić koordynację między UE a Kanadą, aby sprostać wieloaspektowym wyzwaniom wynikającym ze wzrostu i asertywności Chin, w tym na Bałkanach Zachodnich;

u) ściślej współpracować z Kanadą w celu utrzymania stabilności w regionie Indo-Pacyfiku opierając się na wieloletniej obecności Kanady w regionie i dostosowując swoje odpowiednie strategie dotyczące Indo-Pacyfiku w celu promowania wolnego, otwartego, sprzyjającego włączeniu społecznemu i opartego na zasadach regionu Indo-Pacyfiku, w tym poprzez współpracę z partnerami regionalnymi (takimi jak Stowarzyszenie Narodów Azji Południowo-Wschodniej, Japonia i inni) w dziedzinie bezpieczeństwa morskiego, łączności i przestrzegania prawa międzynarodowego na Morzu Wschodniochińskim, Morzu Południowochińskim i w Cieśninie Tajwańskiej;

v) współpracować z Kanadą na rzecz sprawiedliwego i trwałego

pokoju na Bliskim Wschodzie zgodnie z prawem międzynarodowym w drodze wynegocjowanego rozwiązania dwupaństwowego; zacieśnić współpracę, aby zapewnić pomoc humanitarną ludności cywilnej w Strefie Gazy, oraz wspierać wszelkie wysiłki dyplomatyczne i operacyjne mające poprawić ogólną stabilność w regionie, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby Hamas nie odgrywał w przyszłości żadnej roli w Strefie Gazy; przeciwstawiać się państwom działającym w złej wierze, takim jak Iran, które zagrażają bezpieczeństwu i pokojowi w regionie; połączyć starania na rzecz wsparcia pokojowej transformacji politycznej i ochrony wszystkich społeczności w Syrii; współpracować z Kanadą w celu udzielenia pomocy Jordanii i Libanowi, które są w znacznym stopniu dotknięte niestabilnością w regionie;

w) wprowadzić odbywający się dwa razy w roku dialog o polityce zagranicznej, aby umożliwić strategiczną współpracę w kwestiach o najwyższym priorytecie;

x) podkreślić wspólne zaangażowanie UE i Kanady w realizację agendy ONZ na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa poprzez ściślejszą współpracę dwustronną i wielostronną; zachęcić obie strony do opracowania konkretnych wspólnych inicjatyw, działań na rzecz budowania zdolności i działań dyplomatycznych mających na celu włączenie perspektywy płci do polityki pokoju i bezpieczeństwa;

y) nadal wspierać zielony sojusz UE–Kanada jako wspólne zobowiązanie do podejmowania ambitnych działań na rzecz środowiska i klimatu na arenie międzynarodowej, w tym wspierać pełną realizację celów i zadań określonych w globalnych ramach różnorodności biologicznej z Kunmingu/Montrealu oraz w porozumieniu paryskim;

Wzmocnienie multilateralizmu

z) kontynuować zacieśnianie współpracy z Kanadą w zakresie obrony multilateralizmu, aby razem stawiać czoła nowym i niebezpiecznym realiom geopolitycznym, które wpływają na nasze wspólne wartości, interesy i bezpieczeństwo, a także na spójność społeczną naszych społeczeństw;

aa) wzmocnić współpracę między UE a Kanadą zarówno na forach wielostronnych, jak i poza nimi, poprzez koordynację stanowisk, dostosowanie inicjatyw i podejmowanie razem działań na rzecz obrony wspólnych wartości;

ab) współpracować na rzecz ochrony kluczowej roli i funkcjonowania instytucji międzynarodowych, takich jak ONZ, Międzynarodowy Trybunał Karny, WTO i NATO, a także forów międzynarodowych, takich jak grupa G-7 i grupa G-20; w tym

względzie wezwać Kanadę i inne kraje o podobnych poglądach do dalszego przestrzegania standardów WTO w stosunkach dwustronnych z krajami innymi niż Stany Zjednoczone;

ac) koordynować działania na rzecz przeprowadzenia długo oczekiwanej reformy organizacji międzynarodowych, takich jak ONZ i WTO;

ad) zintensyfikować współpracę w ramach wielostronnych instytucji kredytowych oraz zwiększyć synergię rynków kapitałowych i wspomóc budowanie zdolności, w tym w zakresie finansowania obronności;

Współpraca w odniesieniu do Arktyki

ae) podkreślić strategiczną wagę regionu arktycznego zarówno dla UE, jak i Kanady, biorąc pod uwagę jego rosnące znaczenie geopolityczne, środowiskowe i gospodarcze; zaapelować o pogłębienie współpracy między UE a Kanadą w sprawie Arktyki, w tym w zakresie zrównoważonego rozwoju gospodarczego, wolności żeglugi i bezpieczeństwa morskiego, współpracy wojskowej, badań naukowych oraz monitorowania i ochrony środowiska;

af) wyrazić zaniepokojenie militaryzacją Arktyki, w tym ekspansją infrastruktury wojskowej Rosji i rosnącą obecnością strategiczną Chin w tym regionie, oraz współpracować z Kanadą i Stanami Zjednoczonymi na rzecz zachowania Arktyki jako regionu pokoju i stabilności, wykorzystując do tego wszystkie odpowiednie narzędzia techniczne i prawne, w szczególności Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza;

ag) wzmocnić wielostronne zarządzanie Arktyką wraz z Kanadą, w tym współpracę w ramach Rady Arktycznej i NATO, i wraz z państwami obserwatorami w celu poszanowania prawa międzynarodowego oraz zapewnienia wolności żeglugi i zapobieżenia konfliktom; promować prowadzone przez UE i Kanadę inicjatywy na rzecz dialogu, reagowania kryzysowego i wspólnych ćwiczeń;

ah) zachęcać do ustanowienia specjalnych ram współpracy UE-Kanada w Arktyce obejmujących zorganizowany dialog między instytucjami UE i Kanady, aby promować wspólną orientację sytuacyjną i ochronę infrastruktury, sprostać wyzwaniom klimatycznym i środowiskowym oraz chronić interesy, prawa i dziedzictwo społeczności i ludności rdzennej Arktyki;

ai) promować sprzyjające strategie polityczne, które zapewniają, że projekty mające wpływ na ziemie, terytoria lub zasoby ludności rdzennej w Arktyce zależą od wyrażenia przez nią dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody; nawiązać zorganizowany dialog z

Kanadą w sprawie ochrony ekosystemów i różnorodności biologicznej, wdrażania międzynarodowych norm środowiskowych, odpornej infrastruktury, bezpieczeństwa morskiego oraz uwzględniania w procesie decyzyjnym wiedzy tradycyjnej; zachęcać do ściślejszej współpracy w dziedzinie nauki i kultury w celu wzmocnienia pozycji ludności rdzennej;

aj) zacieśnić współpracę między UE a Kanadą w zakresie bezpieczeństwa Arktyki, w tym poprzez wspólne monitorowanie strategicznych korytarzy morskich, ustanowienie wspólnych systemów wczesnego ostrzegania i ocen zagrożeń, reagowanie na zagrożenia hybrydowe i konwencjonalne, takie jak cyberataki, zakłócenia sygnału GPS i operacje floty cieni, oraz ochronę krytycznej infrastruktury Arktyki, w tym kabli podmorskich, rurociągów i systemów łączności;

ak) polecić państwom członkowskim, aby rozważyły utworzenie nowych projektów PESCO z Kanadą, na przykład dotyczących działań poszukiwawczo-ratowniczych lub reagowania na problemy środowiskowe, aby wzmocnić zdolności w zakresie WPBiO w Arktyce; zachęcać do prowadzonych przez UE i Kanadę ćwiczeń symulacyjnych koncentrujących się na szerokim wdrażaniu mechanizmu ochrony ludności w Arktyce;

al) zaktualizować strategię UE w zakresie bezpieczeństwa morskiego i politykę kosmiczną UE, aby wspólnie z partnerami strategicznymi, takimi jak Kanada, zająć się nowymi możliwościami i wyzwaniami w regionie Arktyki; ocenić, we współpracy z Kanadą, możliwość rozszerzenia istniejących programów satelitarnych w celu zaspokojenia szczególnych potrzeb regionu Arktyki, w tym lepszego wykorzystania programu Copernicus do monitorowania Arktyki;

am) zachęcać do ścisłej współpracy z Kanadą w zakresie rozwoju infrastruktury światłowodowej, aby stworzyć nowe korytarze cyfrowe, które poprawią również łączność dla społeczności Arktyki oraz będą wspierać lepszą opiekę zdrowotną i usługi społeczne, możliwości edukacji online i dostęp do gospodarki globalnej;

an) wspierać wysiłki na rzecz wzmocnienia odporności na potencjalną presję wynikającą z działań coraz bardziej obecnej Chińskiej Republiki Ludowej i innych podmiotów, które nie traktują priorytetowo zrównoważonego, opartego na zasadach wydobycia minerałów; zaapelować o ściślejszą współpracę z Kanadą oraz o monitorowanie przez grupę zadaniową East StratCom kampanii wywierania wpływu ukierunkowanych na decyzje dotyczące wydobycia minerałów w Arktyce;

ao) pogłębić współpracę z Kanadą w zakresie zwalczania skutków

zmiany klimatu w Arktyce, wzmocnić strategie adaptacyjne, wspierać działania monitorujące i zwiększyć inwestycje w badania naukowe, infrastrukturę transportową, cyfrową i energetyczną, technologie kosmiczne, zrównoważoną żeglugę, zrównoważone wydobycie i przetwarzanie surowców, energię ze źródeł odnawialnych i inną niskoemisyjną działalność, turystykę i ogólną odporność;

ap) promować wspólne inicjatywy badawcze dotyczące Arktyki realizowane z Kanadą, dbając o to, aby współpraca naukowa uwzględniała również zagrożenia dla bezpieczeństwa związane z podwójnym zastosowaniem; zachęcać do otwartej wymiany danych, monitorowania zmian klimatycznych, środowiskowych i strategicznych oraz uwzględniania wyników badań przy planowaniu polityki i bezpieczeństwa;

aq) ściśle współpracować z Kanadą, w tym za pośrednictwem takich kanałów jak koalicja chętnych, aby razem stanąć w obronie autonomii Grenlandii i zdolności działania narodu grenlandzkiego, w kontekście rosnącego zainteresowania geopolitycznego Arktyką, czego przykładem jest retoryka administracji Trumpa dotycząca aneksji Grenlandii oraz wymuszenia ekonomicznego i przymusu wojskowego w stosunku do Grenlandii, a także określenie się przez Chiny mianem „państwa położonego w pobliżu Arktyki”; współpracować z Kanadą w celu zapewnienia stosowania wysokich standardów środowiskowych, społecznych i z zakresu ładu korporacyjnego przy realizacji projektów infrastrukturalnych i wydobywczych w Arktyce;

ar) wzmocnić współpracę między UE, Kanadą, Danią i Grenlandią w oparciu o historyczne porozumienie osiągnięte w celu pokojowego rozwiązania długotrwałych sporów dotyczących granic; z zadowoleniem przyjąć podpisanie nowego protokołu ustaleń dotyczącego rybołówstwa między Grenlandią a terytorium Nunavut w Kanadzie;

Handel towarami i usługami, handel cyfrowy, inwestycje i bezpieczeństwo gospodarcze

as) promować korzyści płynące z CETA w państwach członkowskich i w UE, które obejmują m.in. łatwiejszy dostęp do rynku, uproszczenie handlu i zmniejszenie barier administracyjnych dla MŚP, w szczególności poprzez zwiększenie zasobów przeznaczonych na skierowane do unijnych przedsiębiorstw kampanie uświadamiające o możliwościach handlowych; wykorzystać pozytywne wyniki CETA do działań na rzecz jej pełnego wdrożenia i wykorzystać każdą okazję na wzmocnienie stosunków handlowych i inwestycyjnych z Kanadą;

at) dalej pogłębiać współpracę regulacyjną w przejrzysty sposób i prowadzić do jeszcze większej harmonizacji dzięki Protokołowi CETA w sprawie wzajemnej akceptacji wyników oceny zgodności i intensywniejszej pracy na Forum Współpracy Regulacyjnej CETA;

au) niezwłocznie rozpocząć negocjacje w sprawie ambitnej, odrębnej umowy o handlu cyfrowym uzupełniającej CETA, która nie powinna utrudniać wdrażania dorobku prawnego UE w dziedzinie cyfryzacji ani ograniczać przyszłej przestrzeni politycznej żadnej ze stron w zakresie regulacji sfery cyfrowej i która musi być w pełni zgodna z przepisami horyzontalnymi dotyczącymi transgranicznego przepływu danych i ochrony danych osobowych w umowach handlowych i inwestycyjnych UE, zapewniać wysoki poziom ochrony konsumentów w internecie i przewidywalne zasady dla podmiotów gospodarczych oraz zacieśniać współpracę dwustronną w gospodarce cyfrowej poprzez dostosowanie norm i infrastruktury, zwiększenie konkurencyjności, zapewnienie współpracy w zakresie cyberbezpieczeństwa, AI i badań kwantowych oraz stworzenie nowych możliwości w handlu elektronicznym i usługach cyfrowych, w szczególności dla MŚP;

av) ściśle współpracować z Kanadą, aby zagwarantować skuteczniejsze egzekwowanie, jaśniejszą ocenę skutków i lepsze dostosowanie regulacyjne w odniesieniu do wdrażania rozdziału CETA dotyczącego handlu i zrównoważonego rozwoju, w tym poprzez zwalczanie pracy przymusowej i pracy dzieci oraz przeanalizowanie propozycji rządu kanadyjskiego dotyczących poprawy egzekwowania postanowień dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju;

aw) ściśle współpracować z Kanadą, aby zwiększyć dostęp społeczeństwa obywatelskiego do informacji i jego bezpośredni udział w pracach komitetów w ramach CETA, zarówno przed wszystkimi posiedzeniami odpowiednich specjalnych komitetów, jak i po nich;

ax) ściśle współpracować z Kanadą, aby wprowadzić w ramach CETA system gromadzenia danych z podziałem na płeć w odniesieniu do sektorów działalności przedsiębiorstw prowadzonych przez kobiety oraz działalności handlowej kobiet;

ay) kontynuować współpracę z Kanadą, aby określić odpowiedni instrument i konkretne wspólne działania, które ułatwią rdzennej ludności dostęp do CETA, umożliwią jej czerpanie korzyści z tej umowy, a także zagwarantują, że rdzenna ludność będzie zaangażowana w tę umowę i będą z nią prowadzone konstruktywne konsultacje, w tym poprzez zapewnienie jej dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody na wdrażanie CETA i

partnerstwa strategicznego w dziedzinie surowców;

az) uznać, że CETA w znacznym stopniu przyczyniła się do dywersyfikacji oraz odporności unijnych i kanadyjskich łańcuchów dostaw oraz do wzrostu przywozu do UE surowców krytycznych pochodzących z Kanady; z zadowoleniem przyjąć sojusz w sprawie produkcji minerałów krytycznych, inicjatywę grupy G-7 pod przewodnictwem Kanady, której celem jest dywersyfikacja i zabezpieczenie światowej produkcji i dostaw minerałów krytycznych; podkreślić, że strategiczne partnerstwo UE–Kanada w sprawie surowców krytycznych wspiera koordynację i wspólne działania w odpowiedzi na ograniczenia wywozowe nałożone przez państwa trzecie na minerały krytyczne i inne zasoby o znaczeniu strategicznym oraz wzmacnia bezpieczeństwo łańcucha dostaw i odporność gospodarczą; zagwarantować dalszy rozwój wspólnych projektów w ramach partnerstwa strategicznego UE–Kanada dotyczącego surowców, w tym poprzez zacieśnienie współpracy technicznej i naukowej oraz zwiększenie inwestycji w infrastrukturę, i dalej wzmacniać dialog z Kanadą na temat polityki przemysłowej;

ba) wspierać współpracę z Kanadą jako kluczowym partnerem w zakresie bezpieczeństwa energetycznego i wezwać do rozszerzenia dialogu energetycznego wysokiego szczebla między UE a Kanadą, aby opracować wspólne działania w zakresie wodoru, innych zrównoważonych technologii niskoemisyjnych, ochrony krytycznej infrastruktury energetycznej i zrównoważonego handlu energią; kontynuować bieżącą współpracę w zakresie technologii jądrowych, w tym paliw i usług związanych z cyklem paliwowym, poprzez negocjacje dotyczące zmodernizowanej i kompleksowej umowy o współpracy jądrowej między Kanadą a Euratomem;

bb) rozważyć możliwości współpracy między UE, Kanadą i innymi podmiotami i regionami geopolitycznymi o podobnych poglądach, takimi jak Ameryka Łacińska i region Indo-Pacyfiku, lub w ramach wszechstronnego i progresywnego porozumienia o partnerstwie transpacyficznym, w celu wspierania handlu, zmniejszenia strategicznych zależności, w szczególności od Chin, zwiększenia odporności, sprostania globalnym wyzwaniom handlowym, w tym poprzez wzmocnienie rynku stali, aby zwalczyć globalną nadwyżkę mocy produkcyjnych, i umożliwienia handlu między partnerami opartego na zasadach; w związku z tym z zadowoleniem przyjąć rozpoczęcie negocjacji w sprawie kompleksowej umowy o partnerstwie gospodarczym między Kanadą a Indiami, a także zawarcie umowy o wolnym handlu między UE a Indiami;

bc) wezwać dziesięć państw członkowskich, które jeszcze nie

ratyfikowały CETA, aby szybko to uczyniły; ponownie podkreślić znaczenie pełnego stosowania CETA jako ważnego sygnału politycznego przed 10. rocznicą, przypadającą w 2027 r., rozpoczęcia tymczasowego stosowania tej umowy, zwłaszcza w obecnej sytuacji geopolitycznej, oraz warunku koniecznego do tego, aby w pełni wykorzystać potencjał gospodarczy umowy; podjąć dialog z tymi państwami członkowskimi, aby ustalić ich obawy;

Globalny rozwój

bd) zapewnić ścisłą koordynację z Kanadą, aby pomóc wypełnić krytyczne luki, wzmocnić wielostronne ramy rozwoju, stanowić silniejszą przeciwwagę dla reżimów autorytarnych i przeciwdziałać ich rosnącym wpływom na arenie międzynarodowej, promować zrównoważony rozwój, realizację Agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i celów zrównoważonego rozwoju oraz inkluzywne partnerstwa międzynarodowe, a także utrzymać wsparcie dla społeczeństwa obywatelskiego i odporności demokratycznej, w szczególności w sąsiedztwie UE i w krajach kandydujących do UE;

be) wspólnie stawić czoła pojawiającym się wyzwaniom zagrażającym globalnemu rozwojowi, w tym likwidacji Agencji Stanów Zjednoczonych ds. Rozwoju Międzynarodowego (USAID) i wstrzymaniu pomocy zagranicznej USA;

Edukacja, badania naukowe i więzi międzyludzkie

bf) szybko podjąć działania w związku z zobowiązaniem do pogłębienia współpracy w obszarach takich jak więzi międzyludzkie, kultura, młodzież, propagowanie polityki sprzyjającej włączeniu społecznemu oraz ramy partnerstwa cyfrowego między UE a Kanadą;

bg) zwiększyć odporność społeczną poprzez wykorzystanie stowarzyszenia Kanady z programem „Horyzont Europa”, zacieśnienie współpracy w dziedzinie edukacji, badań i kultury oraz współpracy naukowej w strategicznych dziedzinach, ułatwienie transatlantyckiej mobilności studentów, młodych przedsiębiorców, naukowców i inwestorów oraz ogólnie młodych ludzi w celu podjęcia pracy, studiów i wolontariatu oraz zachęcanie do takiej mobilności, a także dalsze badanie możliwości kontaktów międzyludzkich i wymian studenckich w oparciu o program Erasmus+ oraz zwiększanie świadomości o instrumencie mobilności pracowników w postaci niebieskiej karty UE;

bh) ściśle współpracować z Kanadą na rzecz rozszerzenia wzajemnego uznawania zawodów regulowanych na inne sektory, takie jak inżynieria i rachunkowość, po przyjęciu Umowy o

wzajemnym uznawaniu kwalifikacji zawodowych architektów w ramach CETA[4];

Promowanie odporności demokratycznej i równości

bi) współpracować z Kanadą w zakresie zwiększania odporności demokratycznej na całym świecie przez promowanie całościowego podejścia do bezpieczeństwa oraz wspieranie wolnych mediów, uczciwości wyborów, spójności społecznej i społeczeństwa obywatelskiego w demokracjach podatnych na zagrożenia;

bj) zacieśnić współpracę w obszarze regulacji mediów społecznościowych i gigantów technologicznych, jednocześnie wzmacniając unijne przepisy aktu o usługach cyfrowych[5] i aktu o rynkach cyfrowych[6];

bk) ściśle współpracować z Kanadą w celu opracowania odpowiedzialnego zarządzania AI zgodnie z Konwencją ramową w sprawie sztucznej inteligencji, praw człowieka, demokracji i praworządności, której sygnatariuszami są zarówno UE, jak i Kanada;

bl) wspierać współpracę i wymianę dobrych praktyk w celu wspólnego promowania równości i integracji grup marginalizowanych w UE, Kanadzie i na całym świecie, w oparciu o inicjatywy takie jak Unia równości w UE i kanadyjska strategia na rzecz sprawiedliwości dla ludności rdzennej;

Uwagi końcowe

bm) dalej budować prawdziwie strategiczne partnerstwo z Kanadą, oparte na zaufaniu oraz wspólnych zasadach i wartościach zakorzenionych w prawie międzynarodowym i demokracji;

bn) promować zaangażowanie w inicjatywy współpracy nie tylko z

---

4 Decyzja Wspólnego Komitetu ds. Wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych nr 1/2024 z dnia 10 października 2024 r. ustanawiająca Umowę o wzajemnym uznaniu kwalifikacji zawodowych architektów (Dz.U. L, 2024/2873, 14.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2873/oj).

5 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych) (Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

6 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1925 z dnia 14 września 2022 r. w sprawie kontestowalnych i uczciwych rynków w sektorze cyfrowym oraz zmiany dyrektyw (UE) 2019/1937 i (UE) 2020/1828 (akt o rynkach cyfrowych) (Dz.U. L 265 z 12.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

rządem centralnym Kanady, ale także z władzami prowincji i gmin oraz innymi właściwymi organami;

°

° °

2. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszego zalecenia Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawicielce Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa.